

Posoški razvojni center

Posoški razvojni center upravljavec Lokalne akcijske skupine LAS za razvoj

- 1. VODENJE LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE LAS za razvoj ZA LETO 2013**
- 2. IZVAJANJE SPLOŠNIH AKTIVNOSTI NA PODROČJU PODEŽELJA ZA LETO 2013**

Delo področja razvoja podeželja je bilo usmerjeno v učinkovito upravljanje lokalne akcijske skupine LAS za razvoj, v koordiniranje izvajanja pristopa LEADER, v izvajanje individualnih in skupnih projektov LAS in v uresničevanje Lokalne razvojne strategije za hribovski del Severne Primorske ter v izvajanje splošnih nalog s področja razvoja podeželja.

---

mag. Almira Pirih, direktorica

Gradivo pripravila: Greta Černilogar, strokovna vodja LAS

Tolmin, 31. 1. 2014

1. VODENJE LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE LAS ZA RAZVOJ

Posoški razvojni center je opravljal vsa strokovna in administrativna dela ter finančne naloge pri vodenju LAS, med katerimi izpostavljamo naslednje ključne aktivnosti:

- izvedba sestankov in sej organov LAS: 2 seji delovne skupine, 1 korespondenčna seja Programskega odbora, 1 seja Skupščine in 1 seja Nadzornega odbora,
- priprava vmesnih in letnih poročil za organe LAS,
- strokovna podpora povezana s 7 projekti v NIP 2012 – dopolnitev/popravki projektov v NIP 2012 ter usklajevanje z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje (v nadaljevanju MKO) ter nosilci projektov,
- izvajanje nadzora na terenu nad odobrenimi projekti LEADER – izvedenih 11 nadzorov,
- pregledovanje poročil in priprava zahtevkov, za posamezne projekte LEADER iz Načrta izvedbenih projektov 2011 (v nadaljevanju NIP 2011) za oddajo na MKO,
- izvajanje delavnic za projektne partnerje »Administrativno in finančno vodenje projektov LAS – NIP 2012«,
- oddaja 17 zahtevkov za projekte LEADER iz NIP 2011 ter 2 zahtevka za delovanje LAS za leto 2012,
- priprava in oddaja Vloge za spremembe aktivnosti v projektih vključenih v NIP 2011 LAS za razvoj (III. sprememba) in Vloge za spremembe aktivnosti v projektih vključenih v NIP 2012 LAS za razvoj (I. sprememba),
- pomoč prijaviteljem in projektnim partnerjem pri koordiniranju in organiziranju projektnih aktivnosti,
- predstavitev vsebine in način sofinanciranja projektov LAS z občinami, strokovnimi institucijami, drugimi člani LAS in zainteresiranimi na območju LAS,
- sodelovanje s partnerji na terenu in institucijami na celotnem območju LAS (Občina Idrija, Občina Cerkno, Občina Kanal ob Soči, TIC Kanal, TNP, Posoški razvojni center, ICRA d.o.o., KGZS-Zavod GO, Fundacija BIT Planota, Občina Tolmin, Občina Kobarid, Občina Bovec in Mestna Občina Nova Gorica),
- organizacija in izvedba strokovne ekskurzije za člane LAS v Vulkanland – Štajerska vulkanska dežela (primer dobre prakse razvoja podeželja),
- organizacija strokovne ekskurzije za študente Biotehniške Fakultete, Univerze v Ljubljani in izvedba predstavitev aktivnosti PRC na področju regionalnega razvoja in Fakultete za matematiko in naravoslovje iz Zagreba,
- izvedba dvodnevne dogodka »Posvet slovenskih lokalnih akcijskih skupin v Posočju« (so-organizacija z Društvom za razvoj slovenskega podeželja),
- udeležba na srečanju slovenskih LAS v Ptuj,
- udeležba na Evropskem LEADER dogodku »Gradimo mostove za prihodnost« v Bruslju,
- delo v strokovnih telesih Društva za razvoj slovenskega podeželja – odbor LEADER,
- izvajanje in spremljanje vseh finančnih obveznosti LAS,
- spremljanje finančnega toka na podračunu LAS,
- priprava pogodb in aneksov za nosilce projektov iz NIP 2012,
- vodenje arhiva LAS,
- ureditev e-knjžnice gradiv nastalih v projektih sofinanciranih s sredstvi LEADER v obdobju 2007-2014 (<http://www.prc.si/e-knjiznica>),
- informiranje javnosti o poteku in učinkih projektov ter o delovanju LAS za razvoj; informiranje o ključnih vsebinah prihodnjega Programa razvoja podeželja,
- objava informacij o odobrenih projektih iz NIP 2012 na spletnih straneh LAS za razvoj,

- lokalna razvojna strategija za obdobje 2014-2020- določitev strukture in časovnega načrta za izvedbo analize učinkov (strukturiran vprašalnik za strokovne sodelavce in anketa za širšo javnost); na osnovi anketnih vprašalnikov narejena Raziskava o učinkih izvajanja pristopa LEADER v območju LAS za razvoj v programskem obdobju 2007-2013,
- Predstavitev LAS za razvoj v medijih:
  - Animacijo podeželskega prebivalstva smo v tem obdobju izvajali tako, da smo primere dobrih praks oglaševali po raznih medijih (Sočasnik, Primorski Val, Ukopditi, Most ipd.)
  - Članka v Sočasniku: Kako uspešni smo Slovenci pri razvoju podeželja s sredstvi Leader; Podpora kmetijstvu in podeželju v novem sedemletnem obdobju,
  - Oddaja na lokalni KA-TV: Tema: Posvet LAS v Posočju,
  - Udeležba LAS v promocijskem filmu Posoškega razvojnega centra »Stkane zgodbe«,
  - Intervju Radio Slovenija: Vloga razvojnih institucij pri razvoju Čadrga,
  - Oddaja na Primorskem Valu: predstavitev projektov iz NIP 2012, Novo programsko obdobje razvoja podeželja,
  - Snemanje oddaje na RTV SLO 2 »Na deželi« predstavitev primera dobrih praks LAS za razvoj.

a) Izvajanje projektov, sofinanciranih s sredstvi LEADER

- Iz Načrta izvedbenih projektov 2011 se je zaključilo 13 individualnih projektov ter trije skupni projekti. Aktivnosti enega individualnega projekta se nadaljujejo v leto 2014.
- Iz Načrta izvedbenih projektov 2012 se izvaja pet individualnih projektov ter en skupen projekt *Sam svoj sreče kovač*, aktivnosti se bodo zaključile v letu 2014.

b) Pregled finančnega poročila LAS

Občine so v letu 2013 za delovanje LAS po pogodbi namenile 33.973,14 EUR za preostanek sredstev je bil narejen prenos iz leta 2012 v vrednosti 20.200,00 EUR. Tako skupna vrednost za delovanje LAS za leto 2013 znaša 54.173,14 EUR.

LAS za leto 2013 še ni poročal na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Zahtevek za obdobje od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 bo izstavljen v mesecu februarju 2014.

Nakazilo sredstev s strani občin za delovanje LAS za leto 2013		
Naziv občine	Pogodbena vrednost za leto 2013	Prenos sredstev iz leta 2012
Občina Bovec	2.689,02	5.050,00
Občina Kobarid	2.689,02	5.050,00
Občina Tolmin	2.689,02	5.050,00
Občina Kanal ob Soči	7.739,02	0,00
Občina Cerkno	7.739,02	0,00
Občina Idrija	7.739,02	0,00
MONG	2.689,02	5.050,00
Skupaj:	33.973,14	20.200,00
Skupaj:	54.173,14	

LAS je za obdobje delovanja od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje prejel 77.350,16 EUR Leader sredstva.

Nakazilo sredstev za delovanje LAS s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje			
	Datum izstavitve zahtevka	Datum nakazila	Vrednost zahtevka
DELOVANJE LAS/ leto 2012	19.07.2013	24.10.2013	35.171,97
DELOVANJE LAS/ leto 2012	19.07.2013	24.10.2013	18.912,49
DELOVANJE LAS/ leto 2012	19.07.2013	24.10.2013	23.265,70
Skupaj:	77.350,16		

LAS je v letu 2013 za projekte iz Načrta izvedbenih projektov za leto 2011 prejel 517.026,19 EUR LEADER sredstev. V letu 2014 pričakujemo nakazilo še preostalih projektov iz NIP 2011 v vrednosti 177.746,86 EUR LEADER sredstev. Razlika (12.221,26 EUR) med skupno vrednostjo odobrenih sredstev po odločbi ter prejetimi LEADER sredstvi in sredstvi na čakanju se je prenesla v Načrt izvedbenih projektov za leto 2012.

Projekti 2011 / NIP 2011					
Naziv projekta	Datum izstavitve zahtevka	Datum nakazila	Odobrena sredstva MKO po odločbi	LEADER sredstva - zahtevki	LEADER sredstva - prejeta
TEMATSKA POT NA SVOJI ZEMLJI	29.03.2013	20.09.2013	30.509,99	30.509,99	30.509,99
	31.01.2014		7.203,75	7.203,75	
PREHRANA IN TRADICIJA V ZGORNJEM POSOČJU	31.05.2012	27.07.2012	22.220,18	22.220,18	22.220,18
	30.04.2013	30.08.2013	27.494,91	27.494,91	27.494,91
RAZVOJ IDRIJSKE ČIPKE IN TRŽNE ZNAMKE "IDRIA LACE"	31.01.2013	19.08.2013	26.188,94	26.188,94	26.188,94
	30.09.2013		23.612,05	23.612,05	
SIR TOLMINC - KRALJ PLANINSKEGA RAJA	29.03.2013	23.08.2013	23.201,14	23.201,14	23.201,14
	31.12.2013		26.699,57	26.699,57	
POVEZUJMO KOBARIŠKO PODEŽELJE	17.12.2012	31.05.2013	48.529,73	48.529,73	48.529,73
PODEŽELSKI ELEKTRONSKI VODIČ	06.12.2012	31.05.2013	26.253,71	25.740,04	25.740,04
	28.06.2013	24.10.2013	23.651,23	23.651,23	23.651,23
ZELIŠČNA POT SKOZI PROSTOR IN ČAS	28.09.2012	21.12.2012	5.865,71	5.693,32	5.693,32
	30.09.2013		10.617,49	10.617,49	
OD ZADRUGE DO SOCIALNEGA PODJETJA	28.09.2012	23.11.2012	11.704,73	11.704,73	11.704,73
	30.09.2013		19.861,07	19.861,07	
PODEŽELJE IMA VEČ	29.03.2013	27.09.2013	48.177,99	48.177,99	48.177,99
LOKALNO PRIDELANA HRANA V VRTCE IN ŠOLE	30.07.2013	24.10.2013	16.065,11	15.923,33	15.923,33
GEO PARK - priložnost idrijskega podeželja	30.09.2013		35.179,53	35.179,53	
IZJEMNA DREVESA SEVERNE	28.08.2013	18.11.2013	13.401,24	13.401,24	13.401,24

PRIMORSKE					
NARAVA IN TURISTIČNO - REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	28.02.2013	18.07.2013	30.536,63	30.536,63	30.536,63
			19.412,54	19.412,54	
ŽIVLJENJE OB MEJI	28.02.2013	19.07.2013	7.009,08	7.009,08	7.009,08
GRAPE - DOBRO PRIDELANO DOMA	31.01.2013	19.08.2013	37.960,53	32.598,57	32.598,57
VZPODBUJANJE KMETIJSTVA, ROKODELSTVA IN DOMAČE OBRTI TER GASTRONOMIJE OB SMARAGDNI POTI	31.01.2013	19.08.2013	44.495,38	39.519,34	39.519,34
	31.01.2014		35.160,03	35.160,03	
PODPORA PRIREDITVAM NVO NA OBMOČJU LAS	12.12.2013	31.05.2013	69.203,76	69.203,76	69.203,76
	30.05.2013	11.10.2013	15.722,04	15.722,04	15.722,04
Skupaj:			705.938,06	694.772,22	517.026,19

LAS je v letu 2013 za projekte iz Načrta izvedbenih projektov za leto 2012 oddal zahteve za dva projekta v skupni vrednosti 64.683,68 EUR.

Projekti 2012/ NIP 2012						
<i>Naziv projekta</i>	<i>Datum izstavitve zahtevka</i>	<i>Nadzor s strani MKO</i>	<i>Datum nakazila</i>	<i>Odobrena sredstva MKO po odločbi</i>	<i>LEADER sredstva - zahtevki</i>	<i>LEADER sredstva - prejeta</i>
INFORMACIJSKE TOČKE V PARKIH OBMOČJA »LAS ZA RAZVOJ«				37.353,63		
PUNTARSKI DNEVI	31.12.2013			38.682,18	38.682,18	
PROMOCIJSKO OKO BAŠKE GRAPE				23.521,34		
PRAVLJICA V BOVCU	31.12.2013			26.001,50	26.001,50	
				19.898,50		
ZGODOVINSKA POT IDRSKO				23.598,98		
ČASOVNI SPLET BESEDE, PLESA IN DRUŽENJA				9.505,14		
				20.638,16		
SAM SVOJE SREČE KOVAČ				20.361,68		
Skupaj				219.561,11		0,00

2. IZVAJANJE SPLOŠNIH AKTIVNOSTI NA PODROČJU PODEŽELJA

Posoški razvojni center je v letu 2013 izvajal različne aktivnosti, ki so po sklopih predstavljene v nadaljevanju.

a) Svetovanja posameznikom in posredovanje aktualnih informacij kmetovalcem, rokodelcem in interesnim skupinam:

- Info točka Tolmin deluje v prostorih PRC-ja. Lokalnim prebivalcem posredujemo informacije o novostih in spremembah na področju kmetijskih dejavnosti (osnovna kmetijska dejavnost in dopolnilne dejavnosti na kmetiji), razpisih, spremembah v zakonodaji, obveščanju ponudnikov o možnostih trženja na dogodkih in prireditvah.
- Svetovanja: v letu 2013 smo izvedli približno 30 svetovanj in pogovorov z lokalnimi kmeti, vrtničkarji, rokodelci in prebivalci (potencialni proizvajalci), ter z drugimi zainteresirani za prodajo lokalnih pridelkov in izdelkov; Področja svetovanja so bila: pridobivanje sredstev za investicije v kmetijska gospodarstva in predelavo živil, označevanje živil, pogoji za trženje lokalnih pridelkov in izdelkov, škoda, ki jo povzroča divjad. Dva ponudnika smo vključili v društvo Samooskrba Kobarid, da sta pridobila HACCP pogoje za predelavo živil rastlinskega izvora. Vsem uporabnikom svetovanj pa smo predstavili možnost predelave jabolčnega soka na mobilni liniji po sistemu HACCP.
- Lokalne kmetovalce in rokodelce smo obveščali o prireditvah, katerih se lahko udeležijo. Najodmevnejša predstavitev je bila na Gusti di frontiera v Gorici, kjer smo bili tri dni. Predstavili smo sir Tolminc in čebelarstvo v Zgornjem Posočju; splošne informacije smo predstavljali na spletnih straneh ter po Primorskem valu, na po lokalnih prireditvah (predstavitvene stojnice). O dogodkih smo obveščali tudi po elektronski pošti.

b) Izobraževanja in razvojne aktivnosti na področju kmetijstva:

- promocija sadjarske linije –izvedba izobraževanj za mentorje na sadjarski liniji,
- predavanja v dnevnem centru za odrasle v februarju (1x lokalna prehrana),
- izvedba delavnice na temo razvoja podeželja v novem programskem obdobju na Šentviški Gori, katere se je udeležilo 24 oseb,
- izobraževanje HACCP v Kuhinji v Zeleni hiši za območje občine Tolmin,
- predavanje Vse o sirotki v Žabčah,
- v času Reggae festivala smo izvedli predavanje za obiskovalce, kjer smo obiskovalcem predstavili ponudbo na tržnici v Tolminu in ekološko kmetovanje v Zgornjem Posočju.

c) Delovanje tržnice Tolmin in trženje lokalne ponudbe:

- letne aktivnosti: priprava HACCP obrazcev, usklajevanje urnika, promocijske aktivnosti, pregled prostorov ter redna srečanja z lokalnimi ponudniki (pregled delovanja, problematika ipd.),
- koordinacija in izvedba dveh prireditev: EKO praznik, Veseli december na tržnici Tolmin. Sodelovali smo tudi pri organizaciji prireditve Kmečki praznik v Tolminu,
- izvajanje promocijskih aktivnosti ter degustacij,

- dodatna uvedba petkovega prodajnega dne, katerega se udeležujejo tri kmetije; ekološka kmetija Gabršček (mlečni izdelki), kmetija Pri Laban (zelenjava) in Pri Boštjanc (zelenjava) ter rokodelka Silvana Klarič,
- trženje lokalne ponudbe: v času festivala Metal kamp smo s sedmimi lokalnimi rokodelci uredili poslovni prostor v centru Tolmina (butik Šenka), kjer smo ponujali lokalne rokodelske izdelke. V času trajanja Reggae festivala in festivala Metal camp smo delovali tudi na tržnici.

d) Delo z društvi in interesnimi skupinami:

- sodelovanje z Združenjem rejcev drobnice Zgornjega Posočja pri urejanju prostorov za predelavo mesa ter pri pripravi in izvajanju letnega programa.
- Združenje Ekoloških kmetov Severne Primorske: priprava letnega programa, koordinacija izvedbe EKOpraznika, organizacija Občnega zbora in ekskurzije ter organizacija dveh sestankov upravnega odbora (februar in april),
- sodelovanje z drugimi strokovnimi društvi in interesnimi skupinam na območju,
- sodelovanje s strokovnimi inštitucijami (LTO, TNP, KGZS), pri izvajanju projektov vezanih na razvoj podeželja in ekologijo.